

Řešení:**Výpočet:**

Zaměstnanci vznikl nárok na doplatek, který se vyplácí vždy v české měně. Po přepočtu tohoto doplatku kurzem ČNB platným v den určení výše zálohy činí doplatek $45 \text{ €} * 26,80 = 1\,206 \text{ Kč}$.

Účtování:

			MD	Dal
1. Záloha na služební cestu	100 €	2 680 Kč	335	211.2
2. Vyúčtování služební cesty	145 €	3 886 Kč	512	335
3. Doplatek		1 206 Kč	335	211.1

ÚLOHA 4.2.4

Účetní jednotka používá pro přepočet EUR na Kč po celý rok pevný kurz (kurz vyhlášený k prvnímu dni účetního období činil 26,50 Kč/1 €).

Kurz ČNB na konci účetního období byl 27 Kč / 1 €.

Úkol: Zaúčtujte jednotlivé účetní případy.

Č.	Obsah účetního případu	€	Kč	MD	Dal
1.	Nákup valut v bance - příjem do valutové pokladny	500		
2.	Výpis z BÚ - zapláceno za nákup valut	---	13 400		
	- poplatek bance za výměnu	---	650		
3.	Kurzový rozdíl	---		
4.	Zaplacena záloha na služební cestu	400		
5.	Vyúčtování zahraniční služební cesty	450		
6.	Doplatek zahraniční služební cesty ($50 * 26,50$)	---		
7.	Kurzový rozdíl na konci účetního období	---		

P.S. Před nákupem valut nevykazovala valutová pokladna žádný počáteční zůstatek.

4.3 CENINY

Na účtě **213 - Ceniny** se účtuje stav a pohyb cenin. Jedná se zejména o poštovní známky, kolky, zakoupené stravenky, jízdenky na hromadnou dopravu, telefonní a ostatní karty (mají-li hodnotu, ze které bude moci být po vydání do užívání čerpáno).

V některých případech lze zaúčtovat nákup cenin přímo do spotřeby (tzn. že se neúčtuje přes účet 213 - Ceniny), jedná se zejména o drobné nákupy cenin, které byly okamžitě vydány (například nákup několika kusů poštovních známek).

Poznámka: Do roku 2020 byly za ceniny považovány také dálniční známky. V souvislosti se zavedením elektronických dálničních známek přestalo mít smysl evidovat je v majetku firmy a jejich pořizování se zaznamenává rovnou do nákladů (při dodržení věcné a časové souvislosti).

OPAKOVACÍ ÚLOHA

Úkol: Zaúčtujte jednotlivé účetní případy, které se vyskytly ve firmě při nákupu a výdeji cenin.

Č.	Obsah účetního případu	Kč	MD	Dal
1.	Nákup kolků za hotové (nebyly vydány do spotřeby)	4 000		
2.	FAP za nákup poštovních známek	5 000		
3.	Výdej známek do spotřeby	1 000		
4.	Při inventarizaci známek zjištěno manko	500		

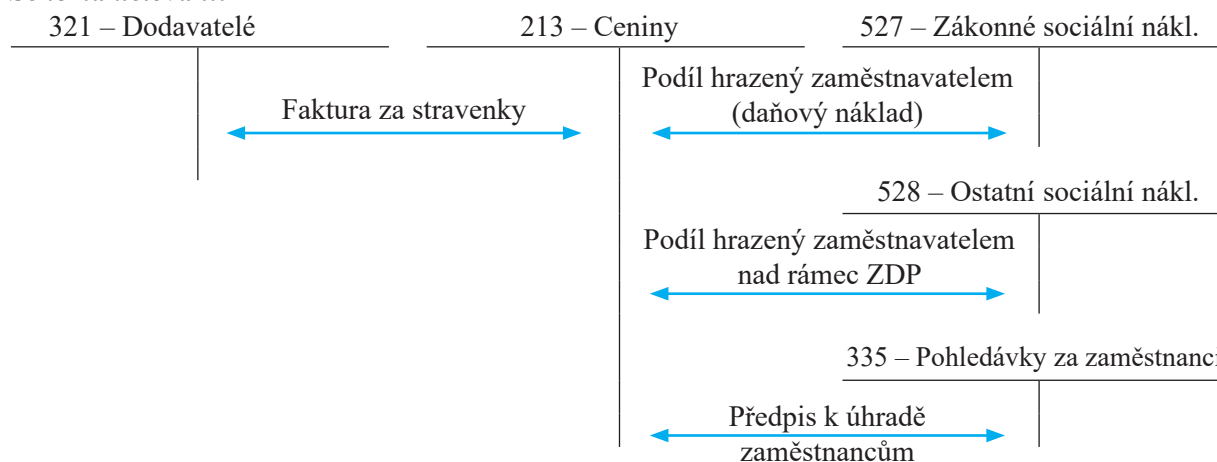
Účtování stravenek

Poněkud složitější (a přitom v praxi velmi často používané) je **účtování stravenek**. Při účtování se musí vycházet z daňových předpisů:

Účetní jednotka může přispívat na závodní stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů a poskytované až do výše 55 % ceny jednoho hlavního jídla, maximálně však do výše 70 % stravného při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin (§ 24/2/j/4 ZDP).

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud účetní jednotka prodává stravenky svým zaměstnancům a přitom se částečně podílí na jejich úhradě, částka do výše 55 % z ceny stravenek je pro ni daňově uznatelným nákladem účtovaným na účtě 527 - Zákonné sociální náklady. Pokud přispívá organizace nad tuto hranici, pak jde rovněž o náklad účetní jednotky, ale daňově neuznatelný, účtovaný na účtě 528 - Ostatní sociální náklady.

Rozdíl mezi hodnotou stravenky a příspěvkem od organizace má platit zaměstnanec, a proto se zaúčtuje na vrub účtu 335 - Pohledávky za zaměstnanci. Provádí se zpravidla srážkou ze mzdy, která se zaúčtuje na vrub účtu 331 - Zaměstnanci se souvztažným zápisem ve prospěch účtu 335 - Pohledávka za zaměstnanci.

Schéma účtování:**PŘÍKLAD**

1. Došla faktura za nákup 100 kusů stravenek po 100,- Kč
 2. Prodej 100 kusů stravenek zaměstnancům.
- Účtování závisí na tom, jakou částkou bude organizace přispívat zaměstnancům na hodnotu stravenek.
- a) organizace (tj. zaměstnavatel) přispívá zaměstnancům ve výši 50 Kč na 1 stravenku, zbývající část si hradí zaměstnanci sami
 - b) organizace hradí celou hodnotu stravenek (zaměstnanci se na úhradě vůbec nepodílejí)

Řešení:

Případ A: Organizace hradí 50,- Kč, tj. 50 % z ceny stravenky - jedná se o daňově uznatelný náklad, neboť může přispívat až do výše 55 % (tj. max. 55 Kč na stravenku).

Případ B: Účetním nákladem je celá částka, kterou hradí organizace (tj. 100,- Kč), ale daňovým nákladem bude pouze 55%, tj. 55,- Kč (účet 527). Zbývající část (45,- Kč) je daňově neuznatelný náklad (účet 528).

Účtování:

1. Došla faktura za nákup stravenek	10 000 Kč	MD	Dal	
		213	321	

ad A - část hradí organizace, část sami zaměstnanci

2. Prodej stravenek zaměstnancům				
50 % z ceny stravenek hradí organizace	5 000 Kč	527	213	
50 % z ceny stravenek hradí zaměstnanci	5 000 Kč	335	213	

ad B - celou hodnotu stravenek hradí organizace

2. Výdej stravenek zaměstnancům				
55 %	5 500 Kč	527	213	
45 %	4 500 Kč	528	213	

ÚLOHA 4.3.1

Společnost Brunclík, s.r.o., má 10 zaměstnanců. Nakoupila pro ně 250 ks stravenek po 100 Kč / ks. Rozhodla se, že bude zaměstnancům přispívat částkou ve výši 70 % z hodnoty stravenky. Ve sledovaném měsíci bylo 20 pracovních dnů.

Úkol: Zaúčtujte jednotlivé účetní případy související s nákupem a výdejem stravenek zaměstnancům.

Č.	Obsah účetního případu	Kč	MD	Dal
1.	FAP za nákup 250 ks stravenek po 100 Kč		
2.	Výdej 200 ks stravenek zaměstnancům		
	a)		
	b)		
	c)		

Peněžitý příspěvek na stravování zaměstnancům (tzv. stravenkový paušál)

Od roku 2021 mohou firmy přispívat svým zaměstnancům na stravování nejenom prostřednictvím stravenek, ale také přímým peněžitým příspěvkem. Daňový pohled je ve srovnání se stravenkami odlišný, a to jak na straně zaměstnavatele, tak na straně zaměstnance.

Zaměstnanec

Zatímco u stravenek je celý příspěvek zaměstnavatele na straně zaměstnance osvobozený od daně z příjmů (i pojistného), **u stravenkového paušálu je osvobozená částka limitována, a to do výše 70 % stravného** při tuzemské pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin (v roce 2021 se jedná o částku 75,60 Kč za jednu odpracovanou směnu).

Pokud by zaměstnavatel přispíval zaměstnancům vyšší částkou, zvyšoval by rozdíl mezi touto částkou a stanoveným limitem základy pro výpočet daně z příjmů, zdravotního a sociálního pojištění.

Zaměstnavatel

Na rozdíl od stravenek je **celá hodnota peněžitého příspěvku pro firmu daňovým nákladem**, ať už se firma rozhodne pro jakoukoliv jeho výši. V účetnictví se stravenkový paušál promítne na účtu 527 - Zákonné sociální náklady. V případě, že by se firma rozhodla přispívat svým zaměstnancům vyšší částkou než je stanovený limit, musela by z tohoto nadlimitního příspěvku odvést zdravotní a sociální pojištění.

PŘÍKLAD

Podnik se rozhodl poskytnout zaměstnancům peněžitý příspěvek na stravování (tzv. stravenkový paušál) ve výši:

- a) 75 Kč za každou odpracovanou směnu
- b) 130 Kč za každou odpracovanou směnu

V měsíci odpracoval každý zaměstnanec 20 pracovních směn, peněžitý příspěvek byl poskytnut 5 zaměstnancům.

Řešení:

ad a) Poskytnut peněžitý příspěvek zaměstnancům 7 500 Kč (75 Kč * 20 odprac. směn * 5 zaměstnanců)

Účtování:

	Kč	MD	Dal
1. Zúčtovací a výplatní listina - stravenkový paušál	7 500,-	527	331 (333)
2. Výplata stravovacího paušálu (společně se mzdou)	7 500,-	331 (333)	221

Daňové hledisko:

Na straně zaměstnance je celá částka osvobozena od daně z příjmů (i pojistného).

Na straně zaměstnavatele je celá částka daňovým nákladem.

ad b) Poskytnut peněžitý příspěvek zaměstnancům 13 000 Kč (130 Kč * 20 odprac. směn * 5 zaměstnanců)

<u>Účtování:</u>	Kč	MD	Dal
1. Zúčtovací a výplatní listina - stravenkový paušál	13 000,-	527	331
2. Daň ze mzdy z neosvobozeného příspěvku	815,-	331	342
3. Zdravotní a sociální pojištění sražené zaměstnanci	600,-	331	336
4. Pojistné podniku na ZP a SP ze stravenkového paušálu	1 839,-	524	336
5. Výplata stravovacího paušálu (společně se mzdou)	11 585,-	331	221

Poznámka:

Při účtování stravenkového paušálu lze místo účtu 331 používat účet 333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům.

Daňové hledisko:

Na straně zaměstnance je od daně z příjmů osvobozeno 75,60 Kč na jednu směnu, tj. **54,40 Kč** (vynásobeno počtem odpracovaných směn) bude zdanitelným příjmem zaměstnance a také položkou zvyšující vyměřovací pro výpočet zdravotního a sociálního pojištění.

Součástí mzdy k výplatě zaměstnancům bude tedy:

a) osvobozený peněžitý příspěvek na stravování ve výši 1 512 Kč (75,60 * 20 směn)

b) částka příspěvku, která bude vstupovat do hrubé mzdy ke zdanění a pro výpočet pojistného, tj. 1 088 Kč (54,40 Kč * 20 směn)

daň ze mzdy ... $1\,088 * 0,15 = 163\text{ Kč}$

za 5 zaměstnanců = **815 Kč**

zdravotní a soc. pojištění sražené ze mzdy ... $1\,088 * 0,11 = 120\text{ Kč}$

za 5 zaměstnanců = **600 Kč**

částka příspěvku po zdanění a sražení pojistného 805 Kč (1 088 – 163 – 120)

Celkem částka k výplatě u 1 zaměstnance = 2 317 Kč (1 512 + 805)

za 5 zaměstnanců = **11 585 Kč**

Na straně zaměstnavatele je celá částka daňově uznatelným nákladem, ALE z neosvobozeného příjmu (tj. částky 54,40 Kč za každou směnu) musí podnik odvádět pojistné na zdravotní a sociální pojištění **1 839 Kč** (33,8 % z částky 5 440 Kč).

ÚLOHA 4.3.2

Společnost Brunclík, s.r.o., z předchozí úlohy (4.3.1) se rozhodla svým zaměstnancům přispívat na stravování formou stravenkového paušálu ve výši 70 Kč za jednu odpracovanou směnu, který zahrne do mezd zaměstnanců.

Úkol: Vypočítejte měsíční výši stravenkového paušálu pro příslušný měsíc (20 pracovních dnů) a takto vypočtenou částku zaúčtujte.

Č.	Obsah účetního případu	Kč	MD	Dal
1.	Předpis stravenkového paušálu		
2.	Výplata stravenkového paušálu (výpis z běžného účtu)		

PŘÍSPĚVKY ZAMĚSTNAVATELE NA STRAVOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮM

Porovnání rozdílů mezi příspěvkem zaměstnavatele na nákup stravenek a stravenkovým paušálem, a to na jak na straně zaměstnance, tak na straně zaměstnavatele.